

Riktlinjer för anhörigbidrag

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
Riktlinjer	Omsorg	Utbildnings- och omsorgsutskottet	tillsvidare
Upprättad av	Fastställd/upprättad	Reviderad av	Senast reviderad
Strateg	2020-05-18	Namn	
Dokumentet gäller för Omsorg			Diarienummer KS-20/00604

Bakgrund

Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en anhörig som har funktionshinder. Bestämmelsen omfattar socialtjänstens hela verksamhet.

Stöd som ges utan biståndsbeslut:

- Anhörigträffar och aktiviteter för anhängvårdare.
- Telefonkontakt för råd och stöd.
- Utbildning för anhänga via Norsjö demensteam.

Stöd som ges med biståndsbeslut:

- Dagvård för personer med demenssjukdomar och andra sjukdomar.
- Anhörigbidrag för anhänga som avstår från arbete för att vårda sjuk närstående.
- Växelvård
- Avlösning i hemmet i form av hemtjänst.
- Larm av olika slag

Begreppet anhäng omfattar inte enbart släktingar utan även grannar och vänner. Relationen anses styrande för bedömningen av vem som är anhänga.

Anhängbidrag

Anhängbidrag kan erbjudas till personer som vårdar eller stödjer en enskild person. Syftet med att stödja anhänga är framför allt att minska deras fysiska och psykiska belastning. Den anhänga kan genom stödet få en förbättrad livssituation samtidigt som risken att drabbas av ohälsa minskar.

Anhängbidrag ska ses som en ekonomisk kompensation så att den anhänga eller anhänga ges möjlighet att stanna hemma från sitt arbete eller kompenseras för möjligt inkomstbortfall. Med möjligt inkomstbortfall menas att anhängvårdaren står eller kan stå till arbetsmarknadens förfogande.

Anhängbidrag kan kombineras med stöd från hemtjänst eller annan insats enligt SoL, dock inte enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Exempel på andra insatser kan vara korttidsvistelseplats, återkommande korttidsvistelse och dagverksamhet. Om en person har behov av hjälp med både omsorg och service, och det inte kan tillgodoses på annat sätt, kan båda delar ingå i ett anhängbidrag. Den som söker anhängbidrag föreslår lämplig person för uppdraget.

Nivåer för anhörigbidrag

Anhörigbidrag finns i fyra nivåer. Hur stort den enskildes dagliga omsorgsbehov är, och i vissa fall serviceinsatser, avgör nivån på anhörigbidrag. Anhörigvård kan inte beviljas enbart för serviceinsatser, det krävs att den enskilde har ett dagligt omsorgsbehov:

Nivå 1: omsorgsinsatser motsvarande minst 8 timmar/vecka

Nivå 2: omsorgsinsatser motsvarande minst 20 timmar/vecka

Nivå 3: omsorgsinsatser motsvarande minst 30 timmar/vecka.

Nivå 4: omsorgsinsatser motsvarande minst 40 timmar/vecka.

Den som får anhörigbidrag betalar en hemtjänstavgift för den omsorg och eventuell service som han eller hon får.

Ersättning till anhörigvårdaren bestäms av beslutad nivå på anhörigbidrag och grundlön för vårdbiträden i hemtjänsten enligt tabell nedan:

Nivå 1: 20 % av aktuell grundlön för vårdbiträde

Nivå 2: 50 % av aktuell grundlön för vårdbiträde

Nivå 3: 75 % av aktuell grundlön för vårdbiträde

Nivå 4: 100 % av aktuell grundlön för vårdbiträde

Omräkning av grundlön för vårdbiträde görs den 1 juli varje år.

Den som vårdar får ett bidrag och ses som uppdragstagare, kommunen är dock inte arbetsgivare för anhörigvårdaren. Den som vårdar har inte rätt till sjuklön, tjänstepension, semesterersättning eller ersättning för obekvämt arbetstid från kommunen men inkomsten är skattepliktig och pensionsgrundande. Uppdrag som anhörigvårdare kan kombineras med annan anställning men de får tillsammans inte överstiga 48 timmar per vecka, i genomsnitt. Biståndshandläggaren ska informera den blivande anhörigvårdaren om att själv se över om/hur arbetslöshetskassa och sjukpenning/sjukersättning påverkas om han/hon tar uppdrag som anhörigvårdare.

Anhörigvårdare

Som framgår ovan föreslår den som söker anhörigbidrag en lämplig vårdare. För att få vara anhörigvårdare behöver den tilltänkta vårdaren uppfylla vissa villkor.

- Den föreslagna personen ska vara minst myndig och kan vara anhörigvårdare fram till statligt fastlagd pensionsålder. Om det finns särskilda skäl kan anhörigvårdaren få sitt uppdrag förlängt så länge individen anses klara uppdraget. Förlängning av beslut efter pensionsålder ska ske i samråd med chef för biståndshandläggare.
- Den föreslagna vårdaren ska också ha förutsättningar för att klara sitt uppdrag. Frågor om anhörigvårdarens sociala situation, arbetssituation/tjänstgöringsgrad i ordinarie arbete, eventuell sjukskrivning/sjukersättning är exempel sådant som kan ligga till grund för bedömningen. Om den tilltänkte anhörigvårdaren inte bedöms som lämplig ska handläggaren i första hand undersöka om det finns annan som kan bli anhörigvårdare. Om ansökan avslås på grund av att anhörigvårdaren bedöms som olämplig ska annan insats erbjudas, exempelvis

hemtjänst. Av avslagsbeslutet framgår i sådana fall varför tilltänkt vårdare bedömts som olämplig.

Belopp för anhörigbidrag gäller from 2020-07-01

Nivå 1	3 965	20%
Nivå 2	9 912	50%
Nivå 3	14 869	75%
Nivå 4	19 825	100%

Anhörigbidraget justeras årligen och gäller from 1 juli. Nivån justeras till gällande lön för vårdbiträde (steg 1) per den 1 januari samma år.